

СПРАВА «КІН ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KIN v. UKRAINE)

(Заява № 46990/07)

Стислий виклад рішення від 18 грудня 2018 року

30 березня 2000 року щодо заявниці було порушено кримінальне провадження у зв'язку з невиконанням рішення суду щодо поновлення на роботі. За твердженнями заявниці, 29 травня 2000 року приблизно о 09 год. 00 хв. працівники міліції проникли в її будинок, побили та силоміць проти її волі доставили до кабінету слідчого. Заявницю звільнили цього ж дня приблизно о 13 год. 00 хв. Наступного дня її оглянув судово-медичний експерт, який встановив наявність у заявниці тілесних ушкоджень.

Заявниця звернулась до прокуратури зі скаргою щодо цих подій. Того самого дня судово-медичний експерт встановив, що тілесні ушкодження могли бути отримані за обставин, стверджуваних заявницею. За результатами дослідчої перевірки було прийнято постанову про відмову в порушенні кримінальної справи у зв'язку з відсутністю складу злочину. Зазначену постанову було скасовано та прийнято рішення про проведення додаткової перевірки, про результати якої заявницю не було проінформовано. Зрештою матеріали справи були знищені після закінчення встановленого законом строку зберігання.

Заявниця подала до суду цивільний позов, вимагаючи відшкодування шкоди у зв'язку з порушенням недоторканості її житла, її незаконним затриманням та жорстоким поводженням з нею 29 травня 2000 року. Дубенський міськрайонний суд встановив, що органи влади діяли неправомірно, порушили її право на недоторканість житла, право на свободу та право на повагу до людської гідності і присудив заявниці 500 гривень відшкодування моральної шкоди. Розмір присудженого відшкодування заявниця оскаржувала в апеляційному та касаційному порядку. Львівський апеляційний адміністративний суд залишив без змін постанову суду першої інстанції, а Вищий адміністративний суд України повернув касаційну скаргу заявниці без розгляду, оскільки заявниця не дотрималась процесуальних вимог.

Кримінальне провадження щодо заявниці завершилося 30 січня 2007 року вироком та покаранням у виді штрафу, проте у зв'язку із закінченням встановленого законом строку давності її було звільнено від покарання.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниця скаржилася за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на жорстоке поводження з нею та приниження працівниками міліції, за пунктом 1 статті 5 Конвенції на незаконне позбавлення свободи протягом чотирьох годин 29 травня 2000 року та за статтею 8 Конвенції на порушення її права на повагу до житла. Крім того, заявниця скаржилася за пунктом 1 статті 6 Конвенції на надмірну тривалість кримінального провадження щодо неї.

Розглядаючи скарги заявниці за статтею 3, пунктом 1 статті 5 та статтею 8 Конвенції, Європейський суд вказав, що національні суди визнали, що органи влади діяли незаконно і порушили право заявниці на повагу до людської гідності, право на свободу, а також право на недоторканість її житла. Разом з цим, Європейський суд розглянув питання, чи було відшкодування, присуджене заявниці у цивільному провадженні, надане ефективним чином. З огляду на надмірну тривалість цивільного провадження та відсутність будь-якого ефективного розслідування тверджень заявниці, Європейський суд дійшов висновку, що їй не було надане адекватне відшкодування. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення статті 3, пункту 1 статті 5 та статті 8 Конвенції.

Розглянувши скарги заявниці на надмірну тривалість кримінального провадження щодо неї, Європейський суд звернув увагу, що воно тривало понад сім років та сім місяців у трьох інстанціях. Посилаючись на рішення у справі «*Меріт проти України*», Європейський суд вказав, що тривалість провадження у цій справі була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку». Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною:

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 3, пункт 1 статті 5 та статтю 8 Конвенції;

3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 11 700 (одинадцять тисяч сімсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 1 048 (одна тисяча сорок вісім) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявниці, в якості компенсації судових та інших витрат, які мають бути сплачені на банківський рахунок її представника, пана М. Тарахкала;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.»